

Препоруке

У овом делу дају се ближа појашњења елемената (тагова) NBS IPS QR кода, као и препоруке НБС у складу са прописаном спецификацијом, ради одговарајуће припреме овог кода путем текстуалног записа (енг. string).

- 1)** У NBS IPS QR коду свако поље наводи се као пар дефинисаног тага и садржаја. Користе се две тачке (:) за раздвајање дефинисаног тага и садржаја;
- 2)** Препорука је да се користе само они опциони тагови који су неопходни примаоцу плаћања, како би садржај NBS IPS QR кода био лакши за читавање. Тагови опционих поља не наводе се у NBS IPS QR коду ако не садрже вредност. Није дозвољено уписати нпр. |S:|;
- 3)** Текстуални запис уноси се одмах на почетку – не сме бити празних карактера, линија или више њих изнад записа и **тагови се уписују у низу, без размака или раздвајања новом линијом, осим ако то није дозвољено у оквиру садржаја одређеног тага;**
- 4)** Поља се раздвајају **делимитером** – знаком усправна црта (|), у техничком смислу назив је „pipe“ (нпр. K:PR|V:01| и др.);
- 5)** **Текстуални запис не може почети делимитером** – знаком усправна црта (|);
- 6)** Последње поље у садржају записа (енг. string) завршава се крајем записа и иза последњег карактера не сме се уносити делимитер – знак усправна црта (|), као и празни карактери или знак за нову линију;
- 7)** Таг „K“ – **идентификациони код** (обавезан), означава садржај NBS IPS QR кода. Када примаоци плаћања користе овај код, укључујући на рачунима-фактурама, вредност је „PR“ (K:PR); У садржају овог тага не сме бити размак на крају, нити било која друга слова, карактери или знак за нову линију (иза слова PR);
- 8)** Таг „V“ – **верзија: 01** (обавезан), попуњава се вредношћу „01“ (V:01);
- 9)** Таг „C“ – **знаковни скуп: 1. UTF-8** (обавезан), попуњава се вредношћу „1“ (C:1). За презентацију карактера у коду обавезно се употребљава UTF-8;

10) Таг „R“ – број рачуна примаоца плаћања (обавезан) и с обзиром на то да се ради о упису у електронском облику – број рачуна примаоца плаћања уписује се искључиво као низ од 18 цифара фиксно, без цртица.

НАПОМЕНА:

За садржај тага R треба нарочито обратити пажњу на следеће:

- да цифре нису унете раздвојене цртицама;
- да није унет размак на почетку садржаја тага;
- да садржај тага није раздвојен новом линијом;
- да није унето слово у садржај тага;
- да у NBS IPS QR код може бити уписан само један број рачуна примаоца плаћања и ако нпр. прималац плаћања на рачуну-фактури наводи више својих бројева рачуна, за NBS IPS QR код опредељује један од тих рачуна.

Пример 1:

Ако је број рачуна примаоца плаћања нпр. 840-955845-10, у NBS IPS QR код овај рачун мора бити уписан као:

|R:840000000095584510|

Пример 2:

Ако је број рачуна примаоца плаћања нпр. 165-55-74, у NBS IPS QR код овај рачун мора бити уписан као:

|R:165000000000005574|

Пример 3:

Ако је број рачуна примаоца плаћања нпр. 310-1234567891211-86, у NBS IPS QR код овај рачун мора бити уписан као:

|R:310123456789121186|

11) Таг „N“ – назив примаоца плаћања (обавезан), према прописаној спецификацији означава име и презиме, односно назив примаоца плаћања.

Опционо, подаци могу обухватити и остале податке о примаоцу плаћања (улица и број и место). Подаци се могу навести у једној линији, односно у две или три линије при чему се подаци одвајају знаком за нову линију. Таг може имати максимално 70 „анс“ карактера у које се убрајају и размаци између карактера. Препорука је да ако се користе опциони подаци, да се због лакшег читавања садржаја NBS IPS QR кода користи само место седишта примаоца плаћања. У овом случају, ако се подаци одвајају знаком за нову линију, назив примаоца плаћања уписује се у једној линији, а место у другој.

НАПОМЕНА:

За садржај тага N треба нарочито обратити пажњу на следеће:

- таг N не сме садржати више од три реда;
- број карактера у тагу N не сме бити већи од 70;
- таг N може садржати бројеве, слова и специјалне карактере (анс), у складу са прописом.

Табела специјалних карактера у складу са прописом, дата је у наставку:

!	(	/	@	}
“	)	:	[	~
#	*	;	]	”
\$	+	<	^	”
%	,	=	_	”
&	-	>	`	'
'	.	?	{	'

Пример 1:

|N:Čigra|

Пример 2:

|N:Čigra doo Leskovac|

12) Таг „I“ – валута и износ новчаних средстава (обавезан).

НАПОМЕНА:

За садржај тага I треба нарочито обратити пажњу на следеће:

- да обавезно садржи ознаку RSD;
- да се обавезно уписује децимални зарез иза кога се не морају писати неважеће децималне нуле;
- да није изостављена цифра за цело место у износу;
- да није направљен размак између ознаке валуте и износа;
- да садржај тага „I“ има између 5 и 18 алфанумеричких карактера у складу са прописаном спецификацијом.

Примери:

|I:RSD1025,|. I:RSD1025,1| или I:RSD1025,12|

Неисправно:

|I:RSD,01|;

Исправно:

|I:RSD1025,1| или |I:RSD1025,12|

13) Таг „P“ – подаци о платиоцу (опциони) и према прописаној спецификацији означавају име и презиме, односно назив платиоца, адресу, односно адресу седишта платиоца (улица и број и место).

Ако се користи таг P, за садржај овог тага треба нарочито обратити пажњу на следеће:

- **таг P не сме садржати више од три реда;**
- **ако се подаци уписују у две или три линије, уписују се по редоследу, што подразумева да се прво уноси назив (име и презиме) платиоца, затим улица и број и место платиоца;**
- **број карактера у тагу P не сме бити већи од 70;**
- **таг P може садржати бројеве, слова и специјалне карактере (анс) у складу са прописом, а табела специјалних карактера приказана је у оквиру појашњења за таг N;**

НАПОМЕНА:

Могуће је да се из NBS IPS QR кода изоставе подаци о платиоцу ако издавалац рачуна, као прималац плаћања врши евидентирање плаћене обавезе корисника услуге на којег се и односи рачун/фактура према позиву на број одобрења. Поред тога што су подаци о платиоцу опциони, у складу с прописом банка их може променити. У том случају, банка неће узети у обзир податке о платиоцу из NBS IPS QR кода, већ ће платилац бити власник рачуна који стварно и извршава плаћање.

Када се не користи таг P, прималац плаћања обавезно мора да води рачуна да у том случају не може бити уписано |P:| већ се овај таг потпуно изоставља.

14) „SF“ – шифра плаћања (обавезан), означава нумерички податак од три цифре.

НАПОМЕНА:

За садржај тага SF треба нарочито обратити пажњу на следеће:

- **прва цифра може бити 1 или 2 (189-готовинско или 289-безготовинско плаћање);**
- **шифра плаћања 189 или 289 прописана је само за трансакције по налогу грађана. Ако су корисници услуге правна лица или предузетници мора се унети друга шифра плаћања; да није унет размак па затим две цифре;**
- **да није унет размак па затим две цифре;**
- **да садржај тага није раздвојен новом линијом;**

Шифре плаћања прописане су Прилогом 3 одлуке Народне банке Србије којом се уређује облик, садржина и начин коришћења образаца платних налога за извршавање платних трансакција у динарима. Примаоци плаћања користе шифре плаћања у зависности од основа по којем наплаћују обавезу.

Најчешће коришћене шифре плаћања у NBS IPS QR кодовима без обзира да ли су корисници услуге грађани/правна лица/предузетници:

- **121** ili **221** – Промет робе и услуга – финална потрошња
- **122** ili **222** – Услуге јавних предузећа

15) Таг „S“ – сврха плаћања (опциони), означава податке о намени и основу преноса новчаних средстава. Садржи 35 „анс“ карактера. У укупан број карактера убрајају се и размаци између речи. Уписује се у једној линији и садржај се не може одвајати новом линијом. Табела специјалних карактера приказана је у оквиру појашњења за таг N;

16) Таг RO – модел и позив на број одобрења примаоца плаћања (опциони), означава допунске податке за примаоца плаћања у складу с прописима.

НАПОМЕНА:

За садржај тага RO треба нарочито обратити пажњу на следеће:

- прве две цифре у садржају тага представљају број модела по којем је утврђен позив на број одобрења примаоца плаћања (нпр. 97, 11), а ако позив на број одобрења није утврђен ни према једном моделу, прве две цифре које се уносе су нуле (00);
- број карактера у тагу RO не сме бити већи од 25;
- ако се позив на број одобрења израчунава по моделу 97, примаоци плаћања морају имати у виду прописе у вези с израчунавањем тог позива на број;
- садржај позива на број одобрења уписује се у низу, без размака (нпр. 0074879);
- дозвољено је користити искључиво цртицу за раздвајање групе карактера (нпр. 0014-1234-12). Изузетак од овог правила је код позива на број одобрења утврђеног према моделу 97 за чији упис садржаја није дозвољена употреба цртице (нпр. 9714123412);
- садржај тага RO уписује се у једној линији и не може се одвајати новом линијом;
- када је последње поље у садржају текстуалног записа (енг. string) таг RO, завршава се крајем записа, што значи да се иза последњег карактера садржаја позива на број одобрења не смеју уносити празни карактери и/или знак за нову линију;

Пример 1:

|RO:001234

У примеру 1 јасно је да је позив на број одобрења 1234 и да није израчунат ни према једном моделу зато што су наведене две водеће нуле.

Пример 2:

|RO:9714123412

Пример 2 показује исправно уписан позив на број одобрења по моделу 97.

Позив на број одобрења је 14123412 и израчунат је по моделу 97 (контролни број је 14), а прве две цифре су ознака модела (97).

Пример 3:

|RO:009714123

Пример 3 показује исправно уписан позив на број одобрења који није по моделу 97 иако би се то могло помислити због цифара 97.

Позив на број одобрења је 9714123 и није израчунат ни према једном моделу, те су зато испред наведене водеће нуле.

Пример 4:

|RO:00009714-1342

Пример 4 показује исправно уписан позив на број одобрења који није по моделу 97 и прве две цифре самог позива на број су 00.

Позив на број одобрења је 009714-1342 и с обзиром на то да није израчунат ни према једном моделу испред има две водеће нуле.

Додатна напомена за таг RO:

Ако позив на број одобрења није израчунат ни према једном моделу, а на почетку садржаја тага RO нису уписане цифре 00, у техничком смислу NBS IPS QR код биће исправан имајући у виду да постоје различити модели израчунавања позива на број одобрења, с тим да се у пракси најчешће користе нпр. модел 97, 11. За позив на број одобрења који није израчунат ни према једном моделу, ако прималац плаћања не унесе на почетку цифре 00 то чини на своју одговорност, с обзиром на то да пружалац платних услуга у складу с прописима одговара за пренети садржај позива на број одобрења само ако је тај садржај уписан у складу са моделом 97.